

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2015/2016**

**FORMUŁA DO 2014
(„STARA MATURA”)**

**HISTORIA SZTUKI
POZIOM ROZSZERZONY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MHS-R1**

MAJ 2016

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Część I. Test

Zadanie 1. (0–2)

Obszar standardów	Opis wymagań
Wiadomości i rozumienie. Korzystanie z informacji.	Rozpoznanie stylu dzieła sztuki. (I.1.a.1) Rozpoznanie dzieł, przyporządkowanie dzieł właściwym autorom i miejscom. (I.1.b.1)

Schemat punktowania

2 p. – za 12–10 poprawnych odpowiedzi.

1 p. – za 9–5 poprawnych odpowiedzi.

0 p. – za mniej niż 5 poprawnych odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

A.

- a) Tylman / Tylman van Gameren / Tylman z Gameren / Gamereński
- b) kościół Sakramentek / kościół św. Kazimierza / Kościół Sakramentek pod wezwaniem św. Kazimierza
- c) Warszawa
- d) barok / barok klasycyzujący

B.

- a) Soufflot
- b) Panteon Paryski / kościół św. Genowefy
- c) Paryż
- d) klasycyzm / neoklasycyzm

C.

- a) Gaudi
- b) Sagrada Familia / świątynia Świętej Rodziny
- c) Barcelona
- d) secesja

Zadanie 2. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Zdefiniowanie wskazanych pojęć i terminów. (I.2.b.2)
--------------------------	--

Poprawne odpowiedzi

Perystaza to A.

Baptysterium to C.

Wirydarz to B.

Schemat punktowania

1 p. – za 3 poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 3. (0–1)

Wiadomości i rozumienie. Korzystanie z informacji.	Rozpoznanie technik plastycznych. (I.2.a.1)
---	---

Schemat punktowania

1 p. – za 3–2 poprawne odpowiedzi.

0 p. – za 1 poprawną odpowiedź lub odpowiedzi błędne albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

- A. fresk
- B. miedzioryt
- C. malarstwo olejne

Zadanie 4. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Rozpoznanie dzieł, przyporządkowanie dzieł właściwym autorom i miejscom, określenie czasu powstania dzieł. (I.1.b.1)
--------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za 3 poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

- a) Vermeer
- b) *Kobieta nalewająca mleko / Mleczarka*
- c) XVII w.

Zadanie 5. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Rozpoznanie kierunków sztuk plastycznych i określenie ich chronologii. (I.1.a.1)
--------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za poprawne uporządkowanie wszystkich kierunków.

0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

surrealizm	kubizm	hiperrealizm	pop-art
2	1	4	3

Zadanie 6. (0–1)

Wiadomości i rozumienie. Korzystanie z informacji.	Rozpoznanie stylu dzieła sztuki (I.1.a.1). Rozpoznanie dzieł, przyporządkowanie dzieł właściwym autorom i miejscom. (I.1.b.1)
---	--

Schemat punktowania

1 p. – za 6–4 poprawnych odpowiedzi.

0 p. – za mniej niż 4 poprawne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

A.

- a) Boccioni
- b) futuryzm

B.

- a) Donatello
- b) renesans

C.

- a) Brâncuși
- b) abstrakcjonizm / abstrakcjonizm organiczny

Zadanie 7. (0–1)

Wiadomości i rozumienie. Korzystanie z informacji.	Rozpoznanie w dziele sztuki tematu i określenie jego źródła ikonograficznego. (I.3.1)
---	--

Schemat punktowania

1 p. – za 3–2 poprawne odpowiedzi.

0 p. – za mniej niż 2 poprawne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

A. Vir Dolorum

B. obnażenie z szat

C. wniebowstąpienie

Zadanie 8. (0–2)

Wiadomości i rozumienie. Korzystanie z informacji.	Rozpoznanie dzieł, przyporządkowanie dzieł właściwym autorom i miejscom. (I.1.b.1) Opisanie elementów formalnych dzieła. (II.1.1)
---	---

Schemat punktowania

2 p. – za 7–5 poprawnych odpowiedzi.

1 p. – za 4–3 poprawne odpowiedzi.

0 p. – za mniej niż 3 poprawne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

- a) Szymanowski
- b) Pomnik Fryderyka Chopina
- c) XX w.
- d) Warszawa
- e) Główne cechy rzeźby, np.:
 - asymetria
 - dynamika
 - płynność formy
 - miękkość linii
 - wykonanie dzieła z brązu
 - rzeźba ażurowa / otwarta na przestrzeń
 - faktura zróżnicowana
 - kompozycja oparta na diagonalach.

Zadanie 9. (0–2)

Wiadomości i rozumienie. Korzystanie z informacji.	Rozpoznanie kierunków sztuk plastycznych. (I.1.a.1) Określenie zależności między sytuacją społeczno-polityczną a kształtem dzieła. (II.2.2)
---	--

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną nazwę kierunku.

0 p. – za błędną odpowiedź albo brak odpowiedzi.

oraz

1 p. – za 3 poprawne cechy socrealizmu.

0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

Kierunek: socrealizm / realizm socjalistyczny

Charakterystyczne cechy kierunku, np.:

- propaganda idei komunistycznych, socjalistycznych
- gloryfikacja przywódców partii komunistycznych
- prostota formy i treści
- konwencjonalna forma / realistyczna forma
- ukazywanie pracy ludu
- tematami w obrazach i rzeźbach były: praca robotnika, chłopa, portrety przywódców komunistycznych.

Zadanie 10. (0–6)

Korzystanie z informacji.	Analiza dzieł sztuki powstałych w różnych epokach, wskazanie cech wspólnych i różnic w ich formie. (II.3.1)
---------------------------	---

Zadanie 10.1 (0–1)**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawne określenie stylu lub kierunku obrazów A. i B.

0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

obraz A. – renesans

obraz B. – kubizm

Zadanie 10.2 (0–4)**Schemat punktowania**

2 p. – za 4 poprawne cechy obrazu A.

1 p. – za 3–2 poprawne cechy obrazu A.

0 p. – za 1 poprawną cechę obrazu A lub błędne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

oraz

2 p. – za 4 poprawne cechy obrazu B.

1 p. – za 3–2 poprawne cechy obrazu B.

0 p. – za 1 poprawną cechę obrazu B lub błędne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Cechy formalne obrazu A:

- światło rozproszone
- precyzja w oddaniu szczegółów
- szeroka gama barwna
- przeważają barwy ciepłe
- dwuplanowość
- popiersie Marii Magdaleny wypełnia niemal cały kadr
- frontalne ujęcie postaci
- bliski kadr.

Cechy formalne obrazu B:

- operowanie płaską plamą barwną
- szeroka gama barwna
- geometryzacja formy
- wyraźne kontury
- dynamika
- silna deformacja
- poliperspektywa / patrzenie na obiekt z wielu stron i nakładanie się obrazów
- jednoplanowość
- asymetria.

Zadanie 10.3 (0–1)**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawny wniosek.

0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

Realistyczna forma oraz powściągliwość w ukazywaniu uczuć świadczy o przynależności dzieła A do renesansu, natomiast zgeometryzowana forma dzieła B wskazuje na kubizm.

Zadanie 11. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Przypisanie gatunków plastycznych twórcom. (I.2.a.2)
--------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za 7–5 poprawnych odpowiedzi.

0 p. – za mniej niż 5 poprawnych odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

1. portret
2. pejzaż / weduta
3. mitologia
4. scena religijna
5. scena rodzajowa
6. akt
7. scena historyczna / scena batalistyczna

Zadanie 12. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Określenie związku między wydarzeniami historycznymi a tematyką dzieł. (II.3.3)
---------------------------	---

Schemat punktowania

1 p. – za 3–2 poprawne odpowiedzi.

0 p. – za 1 poprawną odpowiedź lub odpowiedzi błędne albo brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

a) J. L. David *Śmierć Marata*

Wielka Rewolucja Francuska.

b) E. Delacroix *Wolność wiodąca lud na barykady*

Rewolucja lipcowa we Francji w 1830 r.

c) P. Picasso *Guernica*

Wojna domowa w Hiszpanii / bombardowanie wioski Guernica.

Część II. Analiza porównawcza**Zadanie 13. (0–20)**

Korzystanie z informacji. Tworzenie informacji.	Porównanie przedstawionych dzieł malarskich pod względem kompozycji, kolorystyki, światłocienia i ekspresji; sformułowanie wniosku. (II, III)
--	---

Zadanie 13.1. Kompozycja (0–6)**Schemat punktowania**

Obraz A

3 p. – za 6 poprawnych odpowiedzi.

2 p. – za 5–4 poprawne odpowiedzi.

1 p. – za 3 poprawne odpowiedzi.

0 p. – za mniej niż 3 poprawne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Obraz B

3 p. – za 6 poprawnych odpowiedzi.

2 p. – za 5–4 poprawne odpowiedzi.

1 p. – za 3 poprawne odpowiedzi.

0 p. – za mniej niż 3 poprawne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Obraz A	Obraz B
– pole obrazu – prostokąt w pionie – portret ujęty w trójkąt – portret en face / frontalny – portret do bioder – kompozycja jednopostaciowa – kompozycja harmonijna – symetryczna – statyczna – równowaga pionów i poziomów – bliski kadr – jednoplanowa.	– pole obrazu – prostokąt w pionie – portret ukazujący jedną modelkę trzy czwarte, a drugą niemal tyłem – portret kameralny – kompozycja ukazująca dwie siedzące postacie – asymetryczna – dynamiczna – wielokierunkowa – bliski kadr – dwuplanowa.

Zadanie 13.2. Kolorystyka (0–4)**Schemat punktowania**

Obraz A

2 p. – za 4 poprawne odpowiedzi.

1 p. – za 3 poprawne odpowiedzi.

0 p. – za mniej niż 3 poprawne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Obraz B

2 p. – za 4 poprawne odpowiedzi.

1 p. – za 3 poprawne odpowiedzi.

0 p. – za mniej niż 3 poprawne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Obraz A	Obraz B
– wąska gama barwna – barwy ciepłe – barwy stonowane – występuje kontrast walorowy – plama barwna modelowana walorowo – subtelny kontrast temperaturowy między barwą sukni a twarzą, dekoltem i dłońmi – dominują barwy głębokich czerwieni, brązów i ugrów oraz złota.	– szeroka gama barwna – przewaga barw ciepłych – barwy są jasne, pastelowe – skala barw chromatycznych – błękity i granaty kontrastują z barwami ciepłymi – żółcieniami, brązami i czerwieniami – kontrast temperaturowy – akcent kolorystyczny – to czerwień kwiatów na rondzie kapelusza.

Zadanie 13.3. Światło i modelunek (0–4)**Schemat punktowania**

Obraz A

2 p. – za 4 poprawne odpowiedzi.

1 p. – za 3 poprawne odpowiedzi.

0 p. – za mniej niż 3 poprawne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Obraz B

2 p. – za 4 poprawne odpowiedzi.

1 p. – za 3 poprawne odpowiedzi.

0 p. – za mniej niż 3 poprawne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Obraz A	Obraz B
– źródło światła poza obrazem – źródło światła jest nieokreślone – światło skupia się na postaci modelki – najjaśniejsze partie obrazu to twarz i dłonie – światło pada z prawej strony / frontalnie – światło buduje formę – chłodne światło – ciemne, płaskie tło.	– światło jest naturalne – pada spoza obrazu – pada z lewej strony – światło równomiernie oświetla obie postacie – jest rozproszone – światło pełni ważną rolę w obrazie – w tle widać jasno rozświetlony fragment pejzażu.

Zadanie 13.4. Ekspresja i środki wyrazu artystycznego (0–4)**Schemat punktowania**

Obraz A

2 p. – za 4 poprawne odpowiedzi.

1 p. – za 3 poprawne odpowiedzi.

0 p. – za mniej niż 3 poprawne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Obraz B

2 p. – za 4 poprawne odpowiedzi.

1 p. – za 3 poprawne odpowiedzi.

0 p. – za mniej niż 3 poprawne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Obraz A	Obraz B
– realizm w sposobie obrazowania – precyzja w oddaniu szczegółów – linearność – w obrazie panuje nastrój spokoju – modelka ukazana jest jako dostojna – brak emocji – gładka faktura obrazu.	– impresyjny / wrażeniowy sposób obrazowania – najważniejszymi środkami wyrazu są światło i kolor – obraz namalowany śmiałymi pociągnięciami pędzla – plama barwna jest miękka, impresyjna, pozbawiona linearności czy konturu – w obrazie panuje nastrój spokoju, harmonii – zróżnicowana, swobodna faktura.

Zadanie 13.5. Wnioski końcowe dotyczące stylu i sposobu ujęcia (0–2)**Schemat punktowania**

2 p. – za sformułowanie wniosku dotyczącego stylu i sposobu obrazowania obu dzieł.

1 p. – za sformułowanie wniosku dotyczącego stylu i sposobu obrazowania jednego dzieła lub wskazanie stylu obu dzieł.

0 p. – za błędnie sformułowany wniosek albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Oba obrazy ukazują postacie młodych kobiet. Holbein, malarz renesansowy, oddaje szczegóły z wielką dokładnością, jego obraz ma charakter oficjalny. Portret impresjonisty jest bardziej malarski, a fotograficzny kadr – nowatorski w porównaniu z „fasadowym” ujęciem wizerunku Anny Cleves.

Część III. Dłuższa wypowiedź na wybrany temat

Zadanie 14. (0–10)

Temat 1. Na podstawie trzech wybranych dzieł (innych niż zamieszczone w arkuszu) przedstaw różnice między portretami renesansowymi a portretami powstałymi w XIX i XX wieku.

Temat 2. Na podstawie trzech wybranych dzieł (innych niż zamieszczone w arkuszu) scharakteryzuj perspektywę linearną (geometryczną) i perspektywę barwną (malarską).

Wiadomości i rozumienie. Korzystanie z informacji. Tworzenie informacji.	Przedstawienie i ocena wybranych zagadnień z zakresu historii sztuki; sformułowanie spójnej i logicznej wypowiedzi pisemnej. (I, II, III)
--	---

1. Konstrukcja wypowiedzi (0–2)

- 2 p. – kompozycja pracy właściwa: zachowane proporcje między poszczególnymi częściami, logiczny dobór poprawnych merytorycznie argumentów; wywód klarowny.
- 1 p. – zachwianie proporcji między poszczególnymi częściami, logiczny dobór poprawnych merytorycznych argumentów lub właściwa kompozycja, logiczny dobór w większości poprawnych merytorycznych argumentów.
- 0 p. – niewłaściwa kompozycja i nielogiczny dobór argumentów.

2. Trafność przytoczonych przykładów i umiejętność ich omówienia w związku z tematem (sposób werbalizowania wrażeń wizualnych) (0–4)

- 4 p. – poprawna analiza formalna i treściowa wskazanej w temacie liczby dzieł.
- 3 p. – poprawna analiza formalna i treściowa większości wymaganych dzieł.
- 2 p. – poprawna analiza formalna i treściowa połowy wskazanej liczby dzieł lub niepełna (formalna lub treściowa) analiza wszystkich przykładów.
- 1 p. – elementy poprawnej analizy formalnej i treściowej mniej niż połowy wymaganych dzieł.
- 0 p. – niepoprawna analiza formalna większości przytoczonych dzieł lub niewłaściwy dobór dzieł lub błędna interpretacja większości przytoczonych dzieł.

3. Znajomość materiału historyczno-artystycznego (0–2)

- 2 p. – poprawna faktografia: znajomość opisywanego okresu – ludzie, fakty, wydarzenia, daty, kierunki, style i tendencje oraz ich wpływ na indywidualny styl artysty.
- 1 p. – w faktografii dopuszczalne usterki lub nieliczne błędy; pobieżna znajomość opisywanego okresu.
- 0 p. – większość przytoczonych faktów jest błędna.

4. Terminy i pojęcia (0–1)

- 1 p. – poprawna, różnorodna terminologia związana z opisem dzieł architektury i sztuk plastycznych, używana swobodnie we właściwym kontekście.
- 0 p. – w terminologii związanej z opisem dzieł sztuki liczne błędy lub jej brak; brak znajomości opisywanego okresu.

5. Język i styl (0–1)

- 1 p. – język komunikatywny mimo błędów.
- 0 p. – język niekomunikatywny.